

SocialPolitik om klyftor på bokmässan

Maria Wallin och Anna Fredriksson presenterar tidskriften SocialPolitik på bokmässan 2014.

Foto: Anders Löwdin

Utbudet på årets bokmessa var som sig bör mycket stort och skiftande. SocialPolitiks spaning visar trots det att vi var relativt ensamma om att från monterscenen ta upp diskussionen om nya klyftor och utanförskapande.

Vad är det som är så speciellt med bokmässan egentligen? Gratis kaffe, dyr mat, böcker i alla format, tidningar, tidskrifter, reklamblad och pamfletter. Är det något mer än en jättestor samlad tidningskiosk och bokhandel kryddad med politik och åsikter? Nej, på ett plan kan man välja att se

bokmässan som ett enda stort kommersiellt spektakel. En Kiviks marknad för den som har en historia att berätta – vare sig det är som förläggare, författare eller förening.

Men det är också en mötesplats. En unik möjlighet för helt vanliga människor att få träffa kultureliten. De som skriver, ritar och fotograferar för tidskrifter, tidningar och böcker står plötsligt öga mot öga med sina läsare och prenumeranter. Utan kulturredaktionernas filter. Det är demokratiskt. Det är fint.

Mötet är unikt. Varje möte med en ny människa innebär ett utbyte. Av tankar. Meningsutbyte. Nya idéer. Ur mötet springer lusten att jobba vidare. Att nå nya mål. Nya höjder. Eller helt krasst: nya målgrupper. För inte ens något så vackert som kultur är gratis. Det byts mycket pengar på en mäsas som bokmässan. Folk köper böcker, kassar och prenumerationer. Och det är av godo. Kultur måste få kosta.

Det är konsument och producent i samma hall. Sida vid sida. Ingen är finare än den andre. Och handelsvaran här är boken, tidningen eller tidskriften. Det finns en idé om att kultur ska vara gratis. Och det är en vacker tanke men inte särskilt realistisk – för även en författare eller kulturjournalist måste leva. Det finns förvisso gratis (eller nästan gratis) kultur. Till exempel våra museer som är kraftigt subventionerade av skattemedel. Men en tidskrift eller bok måste bära sig. När prenumeranterna eller köparna sviker går man back och hamnar i ekonomisk knipa.

SocialPolitik befinner sig just precis där nu. Vi har varit på bokmässan i fyra dagar och sökt mötet med läsaren. Vi har pratat med många. Delat ut massor av tidningar. Från scenen i Kulturskriftsmontern pratade chefredaktören **Maria Wallin** varje dag om nedmonteringen av välfärdssystemen och vikten av att ha en oberoende tidskrift som belyser vad som händer när trygghetssystemen glesnar och allt fler faller igenom. Ändå är det svårt att hitta nya prenumeranter. Några har tecknat upp

sig under mässan men inte alls i den utsträckning som tidningen skulle behöva för att kunna överleva i längden.

Mötet som handelstransaktion. Titta i vår tidning och säg att du gillar den. Att du vill köpa den. Köp! Köp! Vi är inte ensamma. Många inom kulturvärlden lever under knappa förhållanden idag. Får kämpa för sin överlevnad. Men vi vägrar tro att vår journalistik inte behövs. Att den på något sätt är överflödigt eller ointressant. SocialPolitik har gett ut tillräckligt många nummer – fyra stycken om året i två decennier – för att bevisa vårt existensberättigande. Att vara oberoende är både ett plus och en belastning. Vi är fria att skriva om vad vi vill. Men vi kämpar för vår överlevnad.

Efter bokmässan vad händer då? Jo, åter till tidningsutgivningen förstås. Nya reportage, bilder, krönikor och recensioner. Det långsamma arbetet som kulminerar i en arbetstopp vid utgivningsdags tar åter vid. Mötet med alla människor kommer att bestå som ett vackert minne. En inspiration. En drivkraft. Men också som ett åtagande. Ett löfte om att nästa nummer kommer ut det också. Hela 2015 har vi säkrat utgivningen. Men vad händer sedan? Utan prenumeranter dör vår tidning. Och vår självständiga journalistik med den.

Monica Armini